

ПРАВНА УРЕДБА НА ЕКОЛОГИЧНАТА ОТГОВОРНОСТ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Даниела Петрова

Технически университет

Факултет по електроника

Катедра "Социални правни науки"

9010 гр.Варна, Р България, daniela088@abv.bg

LEGISLATION ON ENVIRONMENTAL LIABILITY IN THE EUROPEAN UNION

Daniela Petrova

Technical University

Electronic engineering Faculty

Social and Legal Sciences

9010 Varna Bulgaria, daniela088@abv.bg

ABSTRACT

Environment is seen as part of sustainable development. The Law on Liability for Prevention and Remedying of Environmental Damage transposing Directive 2004/35/EC. A common framework for environmental liability for the prevention and remedying of environmental damage in accordance with the "polluter pays" principle and the principle of sustainable development is fully regulated regime of responsibility for the prevention and remedying of environmental damage, including the clarification of administrative law, civil and procedural aspects such as liability, as well as the financial mechanism for ensuring operators' responsibility for causing environmental damage.

Keywords: *environmental liability, environmental damage, environment, environmental law, liability regime*

Опазването на околната среда е изведено в приоритет на Европейският съюз.

Поставяйки въпросът за опазването на околната среда на територията на Европейският съюз /ЕС/, следва да дефинираме понятието околна среда. Легално определение на понятието "Околна среда" в българското право намираме пар. 1, т. 1 на Закона за опазване на околната среда (ЗООС), което включва в своето съдържание - "комплекс от естествени и антропогенни фактори и елементи, които се намират в състояние на взаимна зависимост и влияят върху екологичното равновесие и качеството на живота, здравето на хората, културното, историческото наследство и ландшафта", а нейното опазване е свързано с "дейност, насочена към предотвратяване на деградацията на околната среда, нейното възстановяване, запазване и подобряване и включва събирането на информация и контрол за състоянието и предварителната оценка на въздействието върху околната среда на проектираните дейности." Териториалният обхват на „околната среда“ попада в общият определен географски териториален обхват, включващ границите на вътрешния пазар на страните членки на ЕС. Според чл. 7а от Римския договор самото определение за вътрешен пазар съдържа изискването това да е територия без вътрешни граници, в която свободното движение на стоки, хора, услуги и капитали е гарантирано. Някоя страна не следва да се ползва от нелоялни пазарни предимства, като спестява разходите за опазване на околната среда. В този смисъл пререструктурирането на икономиката, затварянето на предприятия по екологични съображения, гражданската отговорност и отговорността за продукти са една ярка илюстрация на пресечните точки между икономиката и околната среда и реализирането на взаимодействието им в устойчивото развитие. Сближаването на законодателствата подпомага икономическата реформа: създават се институтите, които полагат основите на пазарната икономика. Успешното функциониране на вътрешния пазар зависи от

изпълнението на широк обхват от основни икономически и нормативни условия. Нито една част от общото законодателство на Общността (*acquis communautaire*) не може на практика да бъде отделена от останалите. Тази взаимозависимост е подчертана и в чл. 130г от Римския договор, който предвижда изискванията за екологична защита да бъдат вградени в определянето и прилагането на другите политики на Общността.

При нарушаване на установен правовия ред за опазване на околната среда, чрез виновно и / или безвиновно поведение на правния субект юридическо лице /ЮЛ/- предприятие/, възникват щети. Механизма на компенсацията и режимите на обезпечаването на възникналите щети се детерминират в понятието „екологична отговорност“. В националното ни законодателство този въпрос е решен със Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети с който се транспонира Директива 2004/35/наЕС. В съответствие с изискванията на директивата се установява обща рамка за екологичната отговорност за предотвратяване и отстраняване на екологични щети при спазване на принципа „замърсителят плаща“ и принципа на устойчиво развитие, регламентира се цялостно режимът на отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети, включително с изясняването на административноправни, гражданскоправни и процесуални аспекти като вид отговорност, както и финансовият механизъм за осигуряване отговорността на операторите при причиняване на екологични щети.

Екологични щети по смисъла на закона са:

1. Щетите върху защитени видове и природни местообитания, които причиняват значително отрицателно въздействие върху достигането или запазването на тяхното благоприятно конзервационно състояние;

2. Щетите върху води и водните тела, които причиняват значително отрицателно въздействие върху състоянието на повърхностните и подземните води, с изключение на отрицателното въздействие по смисъла на чл. 156е от Закона за водите;

3. Щетите върху почви, които създават значителен риск за човешкото здраве в резултат на замърсяване чрез пряко или непряко въвеждане във, върху или под почвата на вещества, препарати, организми или микроорганизми.

Законът се прилага в случаите на възникнала непосредствена заплаха или причинени екологични щети в резултат на извършване на дейности, посочени в приложение № 1, както и от дейности извън приложение № 1, когато операторът или трето лице е действал недобросъвестно и с това е причинил щети върху защитени видове и природни местообитания.

В приложното поле на закона попадат всички значими случаи на екологични щети, които не могат да бъдат обхванати от други правни мерки, с изключение на тези, които са определени от закона.

Приложение намира в случаите, когато при настъпили екологични щети природните ресурси (защитени видове, природни местообитания, води) следва да бъдат възстановени до базисно състояние, а при екологични щети върху почви оздравителните мерки да се прилагат до отстраняване на рисковете за човешкото здраве.

В закона са регламентирани и процедурите за избор и осъществяване на превантивни и оздравителни мерки, процедурите за консултации с обществеността, възможността за предявяване на искане от физическо или юридическо лице за предприемане на действия по реда на закона, изискванията за сътрудничество и обмен на информация по отношение на екологични щети с други държави и с Европейската комисия. Alpha

Министерството на околната среда и водите (МОСВ) предвижда да бъде въведена такса “екологична отговорност” за промишлените предприятия.

Целта на Директивата 2004/35/наЕС е да се въведе принципът „замърсителят плаща“, чрез който да се предотвратяват и отстраняват екологични щети върху води, почви,

природни области и защитени видове. Идеята е по този начин да се редуцира замърсяването на околната среда чрез мотивиране на промишлените предприятия да предприемат превантивни действия срещу опасностите от екологични вреди. За да се спази директивата на ЕС за екологична отговорност, предприятията могат да се застраховат при частни застрахователни компании за риска от причиняване на екологични щети, при което ще действат стимули да бъдат оценявани правилно техните рискови експозиции. Държавите членки на Европейският съюз прилагат националните си законодателства по отношение на определяне на правния режим за гражданската отговорност, която покрива вреди, причинени на лица и имущество. Следва да се отбележи, че по отношение на околната среда приложение намира специален регламент на отговорност, чиято цел е да покрие щетите, причинени на околната среда като цяло. Грижата за опазване на околната среда е грижа на държавата, като определяща роля имат правните субекти. Основен принцип за обезщетяване на екологични щети, и за понасяне на отговорността и е в сила: "замърсителят плаща", въведен в съответствие с изискванията на член 174 от Договора на ЕС, след поправките в Маастрихт.

Налице е необходимост от дефиниране на потенциалните замърсители, респективно отговорните правни субекти които следва да понесат санкцията- за обезщетение на екологични щети. Това води до мотивация и стимул у потенциалните замърсители да положат дължимата грижа като предприемат необходимите мерки за опазване на околната среда. Закона за отговорността за предотвратяване и обезщетение на вреди, причинени на околната среда, предвижда два режима на отговорност.

Първият режим се отнася за оператори, извършващи опасни професионални дейности, и е регламентацията е уредена в Приложение 1 към закона. Този режим предвижда, операторът да понесе отговорност, при липса на пряка вина.

Вторият режим се отнася за останалите видове професионални дейности и в съответствие с него операторите са отговорни само за тяхна пряка вина.

Държавата играе важна роля в схемата за отговорност. Тя трябва да намери задължените правонарушители и да застрахова предотвратяване на щетите като гарантира обезщетение. Гражданският сектор в лицето на неправителствените организации и гражданите могат да изискват от държавата предприемане на мерките предвидени в закона. Приложното поле на закона включва всички значими случаи на екологични щети, които не могат да бъдат обхванати от други правни мерки, с изключение на тези, които са определени от закона.

В закона са предвидени четири възможности за финансово обезпечаване изпълнението на превантивните и оздравителните мерки, като финансовите инструменти са: застрахователна полица, банкова гаранция, ипотека върху недвижими имоти и/или вещни права върху тях и залог върху вземания, движими вещи или ценни книжа.

Със застрахователна полица операторът може да гарантира отговорността си преди възникване на непосредствена заплаха или настъпване на екологична щета. Разпоредбите, регламентиращи застраховката, и влизат в сила от 1 януари 2011 г.

Като алтернатива на застраховката при непосредствена заплаха или причинена екологична щета операторът учредява в полза на Министерството на околната среда и водите обезпечение (банкова гаранция, ипотека, залог) на размера на разходите за превантивни и оздравителни мерки.

В закона е записано задължението на компаниите да сключат застраховка "финансов риск" в полза на Министерството на околната среда и водите / МОСВ/. Този вид застраховка, обаче, предпазва от финансови загуби, свързани с непредвидени събития и затруднения при погасяване на задължения. В своята същност този застрахователен продукт не инкорпорира в себе си риска за замърсяване на околната среда и следователно неговата цена ще зависи от финансовите параметри на предприятията, но не и от риска, който носят те от екологична

гледна точка. При застраховка - застрахователят изплаща обезщетение за сумите, които застрахованият на законно основание е станал отговорен да заплати като компенсация за причинени на трети лица и/или имущества вреди в резултат от замърсяване на почвата, въздуха и водата, настъпили във връзка със застрахователно събитие, настъпило през срока на застраховката и покрито по застраховки на материални вреди съгласно Общите условия "Пожар и природни бедствия" или "Щети на имущество". Покритието по тази полица е на база "отговорност за събитие, настъпило през срока на полицата". По застраховката се покриват и разходи за защита на застрахования, доколкото същите са направени със съгласието на застрахователя, а също и таксите и съдебните разноски, присъдени по делото за обезщетение - в размер до 10% от договорения лимит на отговорност. Лимити на отговорност: договаря се лимит за едно събитие и за срока на застраховката, който обикновено е удвоеният лимит за едно събитие. Самоучастието на застрахования във всяка щета обхваща обичайно 10% във всяка имуществена вреда. По отношение на неимуществените вреди самоучастие на застрахования не се прилага. Сключване на застраховката: въз основа на попълнено Заявление-въпросник по образец на застрахователя. Тарифирането може да се извърши въз основа на декларирания/очаквания оборот на предприятието или на база договорените лимити. Вторият начин се прилага по-често. При събитие, което би могло да доведе до предявяване на претенция по тази застраховка, застрахованият уведомява своевременно застрахователя, който дава указания за необходимата документация и за процедурата, която застрахованият трябва да следва. При евентуален спор в съда, застрахованият е длъжен да привлече застрахователя като трето лице-помагач. Обезщетението се изплаща в рамките на договорените лимити на отговорност въз основа на извънсъдебно споразумение между страните или в съответствие с влязло в сила съдебно решение срещу застрахования.

Според МОСВ в Доклада за състоянието на околната среда за 2012 година в раздел IV., т.3., „Екологична отговорност и отстраняване на минали екологични щети „:

„През 2012 г. не са констатирани случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и щети върху околната среда, не са издавани заповеди за прилагане на превантивни/оздравителни мерки. Операторите с комплексни разрешителни са изготвили оценка за възможните случаи на непосредствена заплаха за екологични щети в съответствие с изискванията на нормативната уредба. През годината не са издавани предписания и не са налагани принудителни административни мерки.“

Превенцията се осъществява чрез: Оценката на въздействието върху околната среда (ОВОС) е превантивният инструмент за идентифициране на евентуалните въздействия върху околната среда и човешкото здраве от строителството и експлоатацията на инвестиционните предложения във всички отрасли на икономиката и развитието на инфраструктурата, на ранния етап от тяхното проучване и разработване, преди да е взето решение за реализацията им на конкретно място при съответната технология, начин на строителство и др. Резултатите от ОВОС трябва да бъдат взети предвид при проектирането, изграждането и експлоатацията на инвестиционните предложения.

Правната регламентация на екологичната отговорност в Република България е уредена в международните актове и в национално законодателство, а именно:

I. Конвенции

Стокхолмска конвенция за устойчивите органични замърсители, подписана от Р. България на 23.05.2001 г. в Стокхолм, ратифицирана от Народното събрание със Закон на 30.09.2004 г., Д.В., бр. 89/2004, в сила от 20.03.2005 г. Консолидиран вариант

Ротердамска конвенция относно процедурата по предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди, ратифицирана със закон, Д.В., бр. 55/2000 г., обн. Д.В., бр. 33/2004 г., в сила от 24.02.2004 г.

Конвенция за трансграничните въздействия на промишлените аварии, подписана от Р. България на 18.03.1992 г. в Хелзинки, Финландия, Ратифицирана, Д.В., бр. 28/1995 г., в сила от 12.05.1995 г.

II. Регламенти

Регламент ЕО 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали, за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент № 793/93 на Съвета и Регламент № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и Директиви 91/155/ ЕИО, 93/67/ЕИО и 2000/21/ЕО на Комисията - REACH Регламент Консолидиран вариант

Регламент ЕО 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етикетирването и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на Директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент ЕО № 1907/2006 /ОВ, L 353/1 от 31 декември 2008 г./ - CLP Регламент

Регламент ЕО 689/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно износа и вноса на опасни химикали, ОВ, L 204/1 от 31 юли 2008 г.

Регламент 648/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно детергентите

Регламент ЕО № 850/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно устойчивите органични замърсители и за изменение на Директива 79/117/ЕИО.

Регламент ЕО № 1102/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. относно забраната за износ на метален живак и някои живачни съединения и смеси и безопасното съхранение на метален живак

Регламент ЕО № 1451/2007 на Комисията от 4 декември 2007 г. относно втората фаза на 10-годишната работна програма, посочена в чл. 16, параграф 2 от Директива 98/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно пускането на пазара на биоциди, ОВ., L 325/3 от 11 декември 2007 г.

Регламент ЕО № 1896/2000 на Комисията от 7 септември 2000 г. относно първата фаза на програмата, посочена в чл. 16, параграф 2 от Директива 98/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно биоцидите

Регламент ЕО 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета

III. Директиви

Директива 67/548/ЕИО от 27 юни 1967 относно сближаването на законите и регулациите и административните разпоредби, свързани с класифицирането, опаковането и етикетирването на опасни химични вещества, отменя се от 1 юни 2015 г.

Директива 1999/45/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 1999 г. за сближаване на законите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки относно класифицирането, опаковането и етикетирването на опасни препарати, отменя се от 1 юни 2015 г.

Директива 2006/121/ЕО, изменяща директива на Съвета 67/548/ЕИО за сближаването на законите, наредбите и административните разпоредби относно класифицирането, опаковането и етикетирването на опасни вещества, с цел адаптирането ѝ към Регламент ЕО 1907/2006

Директива 96/82/ЕО на Съвета от 9 декември 1996 г. относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества

Директива 2003/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2003 г. за изменение на директива 96/82/ЕО на Съвета относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества

Директива 98/8/ЕО за пускане на пазара на биоцидни продукти

Директива 2002/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 януари 2003 г. относно ограничението за употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване - RoHS Директива

^{ново} Директива 2011/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно ограничението за употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване (преработена версия) - RoHS 2 Директива.

Национално законодателство :

IV. Закони

-ЗИД на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС);

-Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси /ЗЗВВХВС/

-Закон за изменение и допълнение на Закона за опазване на околната среда Закон за опазване на околната среда /ЗООС/

V. Наредби

Наредба за реда и начина на класифициране, опаковане и етикетиране на химични вещества и смеси, Д.В., бр. 68 от 31 август 2010 г., в сила от 31.08.2010 г., Прилага се до 31.05.2015 г.

Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях, обн. Д.В., бр. 39 от 12 май 2006 г., посл. изм. Д.В., бр. 25 от 30 март 2010 г.

Наредба за условията и реда за пускане на пазара на биоциди, В сила от 01.01.2008 г., обн. Д.В., бр. 4 от 15 януари 2008 г.

Наредба за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси, Приета с ПМС № 152/30.05.2011 г., обн. ДВ., бр. 43 от 7 юни 2011 г.

Наредба за реда и начина за ограничаване на производството, употребата или пускането на пазара на определени опасни химични вещества, смеси и изделия от Приложение XVII на Регламент REACH, Приета с ПМС № 376/30.12.2011 г., обн. ДВ., бр. 1 от 3 януари 2012 г.

VI. Указания

Указания за извършване и документиране на оценка на безопасността на съхранението на опасни химични вещества и смеси, издадени от министъра на околната среда и водите.

VII. Стратегически документ е приетият с решение в Министерски съвет на 05.септември 2012г. - Актуализиран национален план за действие по управление на устойчивите органични замърсители/УОЗ/ в Република България, 2012 г. ÷ 2020 г./ (А - Н П Д У У О З) съгласно извлечение от Протокол № 33 от заседанието на Министерски съвет на 5 септември 2012 г.

В заключение бихме обобщили, че като цяло екологичната законодателна реформа има за цел да въведе един по-добър правов ред в областта на опазването на околната среда и човешкото здраве, да регламентира и регулира социалното и икономическото поведение на индивидите, юридическите лица и стопанските субекти в рамките на утвърдените национални и международни норми и стандарти, така че да се гарантира конституционното право на българските граждани да обитават благоприятна и здравословна околна среда. Съществено за управлението на околната среда е последователното прилагане на принципа на "интегрираната политика" и включването на екологичните изисквания в другите, особено в отрасловите политики, както изисква чл. 130r(2) на ЕЕС Treaty. Проведеното научно изследване на проблематиката, свързана с екологичната отговорност, позволява да бъдат направени някои по - общи изводи, констатации и препоръки.

1. Екологичните проблеми, свързани с опазването околната среда имат комплексен характер поради нейната специфика като обект на правна защита. Успешното им разрешаване е обусловено от ефективното сътрудничество между учени и специалисти от различните области на науката и социалната практика.

2. Република България транспонира Директива 2004/35/ЕС в Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети . Този факт показва далновидността на българския законодател в демонстриране на желанието на нашата страна, от една страна, активно да участва в международното сътрудничество на универсално равнище по предотвратяване щети и вреди на околната среда, а от друга страна, да бъде един от партньорите на ЕС в усилията по разрешаване на сложения екологичен проблем в глобален мащаб.

3. След редовното членство на нашата страна в ЕС, върху екологичната й политика по опазване на околната среда силно влияние оказва политиката на ЕС в тази област. Следователно Република България активно ще участва и в регионалното международно сътрудничество в разглежданата област на равнище ЕС, т. е. ще участва в по-нататъшното формиране на политиката на ЕС по опазване на околната среда. Във връзка с посоченото предизвикателство за екологичното законодателство и практиката по неговото прилагане ще продължава да бъде процесът на сближаване на българското с европейското право по опазване на околната среда. Последното е определено от следните фактори: а) динамично развитие на европейското екологично право в тази насока, изискващо нашият законодател бързо да реагира на тази динамика, което не винаги може да се извършва сполучливо и адекватно; б) необходимост от специалисти - еколози, вкл. юристи - еколози, в централната и местна администрация, ангажирани с анализиране на правните актове на ЕС в разглежданата област; в) необходимост от финансови ресурси за реализация на изискванията на правните актове на ЕС, което неминуемо ще налага активиране на усилията на компетентните органи да активизират усилията за външно финансиране на съответните дейности и за ефективното усвояване на средствата по европейските фондове.

4. МОСВ следва да повиши ефективността на сътрудничеството както с другите министерства и ведомства, така и с научните и неправителствените екологични организации при съставянето на нормативни актове по опазване на околната среда, с цел сближаване на българското с европейското право в тази насока;

Литература:

1. Голева, П. Понятията "Екологична отговорност" и "екологични щети" кн.3/2008, стр.42-59/18/

2. Доклад за състоянието на околната среда 2012г. МОСВ, официален сайт, стр.171

3. Директива 67/548/ЕИО от 27 юни 1967 относно сближаването на законите и регулациите и административните разпоредби, свързани с класифицирането, опаковането и етикетиранието на опасни химични вещества, отменя се от 1 юни 2015 г.

4. Директива 1999/45/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 1999 г. за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки относно класифицирането, опаковането и етикетиранието на опасни препарати, отменя се от 1 юни 2015 г.

5. Директива 2006/121/ЕО, изменяща директива на Съвета 67/548/ЕИО за сближаването на законите, наредбите и административните разпоредби относно класифицирането, опаковането и етикетиранието на опасни вещества, с цел адаптирането й към Регламент ЕО 1907/2006

6. Директива 96/82/ЕО на Съвета от 9 декември 1996 г. относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества

7. Директива 2003/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2003 г. за изменение на директива 96/82/ЕО на Съвета относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества

8. Директива 98/8/ЕО за пускане на пазара на биоцидни продукти

9. Директива 2002/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 януари 2003 г. относно ограничението за употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване - RoHS Директива

10. Директива 2011/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно ограничението за употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване (преработена версия) - RoHS 2 Директива.

9. ЗИД на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС) - приет на 18.10.2012 г. от 41-ото НС и обнародван в бр.84 на Държавен вестник.

11. Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси /ЗЗВВХВС/ (Загл. изм. - ДВ, бр. 114 от 2003 г., бр. 63 от 2010 г., в сила от 13.08.2010 г.) Обн., ДВ, бр. 10 от 4.02.2000 г., в сила от 5.02.2002 г., изм., бр. 91 от 25.09.2002 г., бр. 86 от 30.09.2003 г., изм. и доп., бр. 114 от 30.12.2003 г., в сила от 31.01.2004 г., бр. 100 от 13.12.2005 г., в сила от 14.01.2006 г., бр. 101 от 16.12.2005 г., изм., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., бр. 34 от 25.04.2006 г., в сила от 1.01.2008 г. (*) - изм., бр. 80 от 3.10.2006 г., в сила от 3.10.2006 г., изм. и доп., бр. 95 от 24.11.2006 г., в сила от 24.11.2006 г., (*) изм., бр. 53 от 30.06.2007 г., в сила от 30.06.2007 г., изм. и доп., бр. 82 от 12.10.2007 г., изм., бр. 110 от 30.12.2008 г., изм. и доп., бр. 63 от 13.08.2010 г., в сила от 13.08.2010 г., изм., бр. 98 от 14.12.2010 г., в сила от 1.01.2011 г.,

12. Закон за опазване на околната среда /ЗООС/ (Обн., ДВ, бр. 91 от 25.09.2002 г., попр., бр. 98 от 18.10.2002 г., изм., бр. 86 от 30.09.2003 г., доп., бр. 70 от 10.08.2004 г., в сила от 1.01.2005 г., бр. 74 от 13.09.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., изм. и доп., бр. 77 от 27.09.2005 г., изм., бр. 88 от 4.11.2005 г., бр. 95 от 29.11.2005 г., в сила от 1.03.2006 г., изм. и доп., бр. 105 от 29.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., изм., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп., бр. 65 от 11.08.2006 г., в сила от 11.08.2006 г., изм., бр. 82 от 10.10.2006 г., доп., бр. 99 от 8.12.2006 г., в сила от 9.01.2007 г., изм., бр. 102 от 19.12.2006 г., бр. 105 от 22.12.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., бр. 31 от 13.04.2007 г., в сила от 13.04.2007 г., бр. 41 от 22.05.2007 г., изм. и доп., бр. 89 от 6.11.2007 г., изм., бр. 36 от 4.04.2008 г., изм. и доп., бр. 52 от 6.06.2008 г., бр. 105 от 9.12.2008 г., изм., бр. 12 от 13.02.2009 г., в сила от 1.01.2010 г. (*) - изм., бр. 32 от 28.04.2009 г., бр. 19 от 13.03.2009 г., в сила от 10.04.2009 г., бр. 35 от 12.05.2009 г., в сила от 12.05.2009 г., изм. и доп., бр. 47 от 23.06.2009 г., в сила от 23.06.2009 г., изм., бр. 82 от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г., бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 25.12.2009 г., изм. и доп., бр. 103 от 29.12.2009 г., бр. 46 от 18.06.2010 г., в сила от 18.06.2010 г., изм., бр. 61 от 6.08.2010 г., бр. 35 от 3.05.2011 г., в сила от 3.05.2011 г., изм. и доп., бр. 42 от 3.06.2011 г., бр. 32 от 24.04.2012 г., в сила от 24.04.2012 г., изм., бр. 38 от 18.05.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., изм. и доп., бр. 53 от 13.07.2012 г., в сила от 13.07.2012 г., изм., бр. 82 от 26.10.2012 г., в сила от 26.11.2012 г.)

13. Закона за предотвратяване и отстраняване на екологични щети/Обн., ДВ, бр. 43 от 29.04.2008 г., изм., бр. 12 от 13.02.2009 г., в сила от 1.01.2010 г. (*) - изм., бр. 32 от 28.04.2009 г., бр. 35 от 12.05.2009 г., в сила от 12.05.2009 г., бр. 77 от 1.10.2010 г., бр. 98 от 14.12.2010 г., в сила от 1.01.2011 г., бр. 92 от 22.11.2011 г., доп., бр. 14 от 17.02.2012 г., в сила от 17.02.2012 г., изм., бр. 53 от 13.07.2012 г., в сила от 13.07.2012 г./

14. Конвенция за трансграничните въздействия на промишлените аварии, подписана от Р. България на 18.03.1992 г. в Хелзинки, Финландия, Ратифицирана, Д.В., бр. 28/1995 г., в сила от 12.05.1995 г.

15. Наредба за реда и начина на класифициране, опаковане и етикетирание на химични вещества и смеси, Д.В., бр. 68 от 31 август 2010 г., в сила от 31.08.2010 г., Прилага се до 31.05.2015 г.

16. Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях, обн. Д.В., бр. 39 от 12 май 2006 г., посл. изм. Д.В., бр. 25 от 30 март 2010 г.

17. Наредба за условията и реда за пускане на пазара на биоциди, В сила от 01.01.2008 г., обн. Д.В., бр. 4 от 15 януари 2008 г.

18. Наредба за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси, Приета с ПМС № 152/30.05.2011 г., обн. Д.В., бр. 43 от 7 юни 2011 г.

19. Наредба за реда и начина за ограничаване на производството, употребата или пускането на пазара на определени опасни химични вещества, смеси и изделия от Приложение XVII на Регламент REACH, Приета с ПМС № 376/30.12.2011 г., обн. Д.В., бр. 1 от 3 януари 2012 г. Регламент ЕО 689/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно износа и вноса на опасни химикали, ОВ, L 204/1 от 31 юли 2008 г.

20. Регламент 648/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно детергентите

21. Регламент ЕО № 850/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно устойчивите органични замърсители и за изменение на Директива 79/117/ЕИО.

22. Регламент ЕО № 1102/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. относно забраната за износ на метален живак и някои живачни съединения и смеси и безопасното съхранение на метален живак

23. Регламент ЕО № 1451/2007 на Комисията от 4 декември 2007 г. относно втората фаза на 10-годишната работна програма, посочена в чл. 16, параграф 2 от Директива 98/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно пускането на пазара на биоциди, ОВ., L 325/3 от 11 декември 2007 г.

24. Регламент ЕО № 1896/2000 на Комисията от 7 септември 2000 г. относно първата фаза на програмата, посочена в чл. 16, параграф 2 от Директива 98/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно биоцидите

25. Регламент ЕО 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета

26. Указания за извършване и документиране на оценка на безопасността на съхранението на опасни химични вещества и смеси, издадени от министъра на околната среда и водите.

27. Ротердамска конвенция относно процедурата по предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди, ратифицирана със закон, Д.В., бр. 55/2000 г., обн. Д.В., бр. 33/2004 г., в сила от 24.02.2004 г.

28. Стокхолмска конвенция за устойчивите органични замърсители, подписана от Р. България на 23.05.2001 г. в Стокхолм, ратифицирана от Народното събрание със Закон на 30.09.2004 г., Д.В., бр. 89/2004, в сила от 20.03.2005 г.

29. <http://www.moew.government.bg>